

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 57/10
V Lucemburku dne 17. června 2010

Rozsudek ve věci C-31/09
Nawras Bolbol v. Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal

Vysídlený Palestinec požívá ochrany nebo podpory od agentury Organizace spojených národů pro palestinské uprchlíky pouze tehdy, pokud této ochrany nebo podpory skutečně využívá

Organizace Spojených národů zřídila Agenturu OSN pro pomoc a práci ve prospěch palestinských uprchlíků na Blízkém východě (UNRWA), aby poskytovala podporu a pomoc vysídleným Palestincům, kteří se nacházejí v Libanonu, Sýrii, Jordánsku, na západním břehu Jordánu a v pásnu Gazy. Služby UNRWA jsou v zásadě přístupné všem Palestincům žijícím na těchto územích, kteří přišli jak o své domovy, tak o prostředky obživy v důsledku konfliktu z roku 1948, jakož i jejich potomkům.

Ženevská úmluva¹ vymezuje komu a za jakých okolností musí být přiznáno postavení uprchlíka a co toto přiznání znamená. V kontextu Evropské unie jsou povinnosti vyplývající z úmluvy převzaty ve směrnici 2004/83².

Podle úmluvy se pojem „uprchlík“ vztahuje na kteroukoli osobu, jež se nachází mimo svou vlast a má oprávněné obavy před pronásledováním z důvodů rasových, náboženských nebo národnostních nebo z důvodů příslušnosti k určitým společenským vrstvám nebo i zastávání určitých politických názorů, a je neschopna přijmout nebo, vzhledem ke shora uvedeným obavám, odmítá ochranu své vlasti; totéž platí pro osobu bez státní příslušnosti, která se nachází mimo zemi svého dosavadního pobytu následkem shora zmíněných událostí a která vzhledem ke shora uvedeným obavám se tam nechce nebo nemůže vrátit.

Úmluva nicméně stanoví, že tato ustanovení se nevztahují na osoby, které v současné době užívají ochrany nebo podpory od jiných orgánů nebo odborných organizací Spojených národů než Vysokého komisaře Spojených národů pro uprchlíky (HCR), jako je UNRWA. Nicméně, jestliže tato ochrana nebo podpora není z jakýchkoliv důvodů dále udělována osobám, jejichž postavení není ještě definitivně rozhodnuto, vztahují se na ně ustanovení této úmluvy.

V roce 2007 Nawras Bolbol, Palestinka bez státní příslušnosti, opustila společně se svým manželem pásnu Gazy a přijela na základě víza do Maďarska. U maďarského imigračního úřadu podala žádost o azyl, neboť si nepřála vrátit se do pásnu Gazy z důvodu nebezpečné situace, která tam vládla v důsledku každodenních střetů mezi organizacemi Fatah a Hamás.

Nawras Bolbol nevyužila ochrany a podpory UNRWA, když se ještě nacházela v pásnu Gazy, nicméně tvrdí, že k tomu byla oprávněna z důvodu rodinných svazků. Domnívá se, že může uplatňovat nárok na bezpodmínečné přiznání postavení uprchlíka jakožto Palestinka, která od nynějška pobývá mimo oblast působení UNRWA.

Maďarský imigrační úřad odmítl vyhovět její žádosti z důvodu, že neopustila zemi svého původu kvůli pronásledování z důvodů rasových, náboženských nebo národnostních nebo z důvodu

¹ Ženevská úmluva ze dne 28. července 1951 o právním postavení uprchlíků.

² Směrnice Rady 2004/83/ES ze dne 29. dubna 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby [aby mohli být uznáni za uprchlíka nebo osobu], která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany (Úř. věst. L 304, s. 12; Zvl. vyd. 19/07, s. 96, a – oprava – Úř. věst. 2005 L 204, s. 24).

zastávání určitých politických názorů a že nemá nárok na automatické přiznání postavení uprchlíka.

Nawras Bolbol podala proti tomuto rozhodnutí žalobu k Fővárosi Bíróság (městský soud v Budapešti, Maďarsko), který musí přezkoumat, zda mohou být specifická pravidla úmluvy použitelná na vysídlené Palestince uplatněna vůči N. Bolbol. V tomto kontextu se maďarský soud Soudního dvora tázal, zda osoba požívá ochrany nebo podpory od UNRWA pouze na základě skutečnosti, že má na tuto ochranu nebo podporu nárok, nebo je nutné, aby tuto ochranu nebo podporu skutečně využívala.

Soudní dvůr připomíná, že ačkoliv se výraz „palestinský uprchlík“ vztahuje na všechny osoby, které přišly jak o své domovy v Palestině, tak o prostředky obživy v důsledku konfliktu z roku 1948, oprávněny využívat podpory nebo ochrany UNRWA jsou i jiné osoby. Soudní dvůr zejména konstatuje, že následkem pozdějších válečných událostí v oblasti byly vysídleny jiné skupiny Palestinců, které jsou oprávněny k podpoře od UNRWA.

Nicméně specifická pravidla úmluvy použitelná na vysídlené Palestince se týkají pouze osob, které v současné době užívají ochrany nebo podpory od UNRWA. V důsledku toho pouze **osoby, které skutečně využívají podpory poskytnuté UNRWA, spadají pod tato specifická ustanovení.** Naproti tomu na osoby, které jsou nebo byly pouze oprávněny k ochraně nebo podpoře této agentury, se nadále vztahují obecná ustanovení úmluvy. Jejich žádosti o přiznání postavení uprchlíka tak musejí být individuálně přezkoumány a může jim být vyhověno pouze v případě pronásledování z důvodů rasových, náboženských nebo národnostních nebo z důvodů zastávání určitých politických názorů.

Co se týče otázky důkazu skutečného využívání podpory od UNRWA, Soudní dvůr uvádí, že i když registrace u této agentury je dostatečným důkazem, musí být příjemci umožněno podat o tom důkaz jakýmkoliv jiným způsobem.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106